

Sygn. akt III AUz 91/13

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kluszcz
Sędziowie:	SSA Ewa Drzymała SSA Agata Pyjas - Luty (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Elżbieta Bałaban

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Zakładu (...) Sp. z o.o. w K.**

przy udziale zainteresowanego A. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o objęcie ubezpieczeniem

na skutek zażalenia organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

na punkt II postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 marca 2013 r. sygn. akt VII U 1650/12

p o s t a n a w i a :

I. z m i e n i ć zaskarżone postanowienie w punkcie II w ten sposób, że zasądzić od Zakładu (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za pierwszą instancję, a w pozostałej części zażalenie oddalić,

II. koszty postępowania zażaleniowego wzajemnie znieść.

Sygn. akt III AUz 91/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie w punkcie pierwszym umorzył postępowanie w sprawie z odwołania Zakładu (...) sp. z o.o. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 25 lipca 2012 r., którą stwierdzono, że zainteresowany A. T. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Zakładu (...) sp. z o.o. w K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz

dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresach wskazanych w decyzji oraz w punkcie drugim nie obciążał odwołującego kosztami postępowania.

Sąd pierwszej instancji umorzył postępowanie na zasadzie art. 355 § 1 k.p.c. wobec cofnięcia odwołania. Ponadto uznał, że względy słuszności przemawiają za nieobciążaniem odwołującego kosztami na zasadzie art. 102 k.p.c. Motywem cofnięcia odwołania było bowiem podjęcie negocjacji z organem rentowym w celu załatwienia spornej kwestii w sposób dogodny dla obu stron, zaś nakład pracy pełnomocnika organu rentowego był znacznie ograniczony - sprowadzał się do sporządzenia lakonicznej odpowiedzi na odwołanie (powielanej we wszystkich sprawach dotyczących odwołującego).

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł organ rentowy, zaskarżając je częściowo - co do punktu drugiego sentencji. Zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c., wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonym zakresie przez zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 120 zł oraz o zasądzenie 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

W ocenie skarżącego, w sprawie nie zaszedł przypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c. Odwołujący jest przedsiębiorcą o charakterze korporacyjnym i działa przez profesjonalnego pełnomocnika, natomiast odwołanie było oczywiście bezzasadne. Ponadto błędne jest ustalenie Sądu pierwszej instancji o prowadzonych między stronami negocjacjach, gdyż załatwienie niniejszej sprawy nie może nastąpić na zasadzie konsensusu. Przedmiotowa umowa nie może bowiem być „trochę” uznana za umowę o dzieło, stosowanie ulg w spłacie składek odbywa się na podstawie przepisów, a nie negocjacji, zaś spór o ubezpieczenie nie może być traktowany jako element negocjacyjny w sprawie o zapłatę składek. Z kolei nakład pracy pełnomocnika organu rentowego był adekwatny do stopnia zaawansowania postępowania sądowego. Odpowiedź na pozew zawierała opis podstawy faktycznej i prawnej stanowiska organu oraz stosowny wywód doktrynalny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest częściowo zasadne.

Z przepisu art. 203 § 2 k.p.c. wynika zasada, że w wypadku cofnięcia pisma wszczynającego postępowanie czy też środka zaskarżenia (m.in. pozwu, odwołania, apelacji) stroną cofającą ten środek uważa się za przegrywającą sprawę i zostaje ona obciążona obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na zasadach ogólnych (art. 98 § 1 k.p.c.). Jedynie wyjątkowo strona cofająca ten środek może zostać uznana za wygrywającą sprawę, musi jednak wykazać, że wystąpienie z roszczeniem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wszczęcia postępowania. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy żądanie zostało zaspokojone przez drugą stronę. Ciężar udowodnienia tych okoliczności obciąża stronę, która cofa środek (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 2011 r., **IV CZ 111/10**, z dnia 8 lutego 2012 r., **V CZ 109/11** oraz z dnia 12 kwietnia 2012 r. **II CZ 208/11**).

W niniejszej sprawie odwołujący nie wykazał, że wniesienie odwołania było niezbędne dla celowego dochodzenia jego praw, a w szczególności, że organ rentowy uznał jego stanowisko w sprawie. Sam fakt prowadzenia negocjacji z drugą stroną procesu nie stanowi uzasadnienia dla przyjęcia, że wszczęcie postępowania sądowego było celowe i stąd nie może skutkować zastosowaniem wyjątku od ogólnych zasad ponoszenia kosztów sądowych. Próba ugodowego załatwienia sprawy nie przesądza bowiem o słuszności żądania. Niemniej jednak, twierdzenie odwołującego o prowadzonych negocjacjach nie powinno zostać bezkrytycznie przyjęte przez Sąd pierwszej instancji. Mimo że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych po wniesieniu odwołania od decyzji organu rentowego toczy się postępowanie cywilne, nie są to sprawy ze stosunków cywilnoprawnych, lecz administracyjnoprawnych. Strony nie mogą zatem dowolnie kształtować treści tych stosunków, co wynika z faktu, że organ rentowy może działać wyłącznie w granicach prawa (art. 6 k.p.a.). Przekłada się to między innymi na zakaz zawierania ugód w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477¹² k.p.c.). Twierdzenie odwołującego o prowadzeniu negocjacji z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w celu dogodnego załatwienia sprawy uznać zatem należy za pozbawione podstaw.

Jednocześnie na uwzględnienie zasługuje zarzut skarżącego co do oceny nakładu pracy jego pełnomocnika w postępowaniu. Dokonane przez organ rentowy czynności procesowe nie powinny być oceniane przez pryzmat objętości tekstu składanych pism procesowych. Wniesiona przez pełnomocnika organu rentowego odpowiedź na odwołanie zawiera wszelkie konieczne elementy, jakie mogą być oczekiwane od tego rodzaju pisma procesowego, to jest opis stanu faktycznego oraz uzasadnienie prawne wraz z odniesieniem się do zarzutów odwołującego. W ocenie Sądu Apelacyjnego zajęte w tym piśmie stanowisko organu rentowego jest merytoryczne i w pełni oddaje istotę sprawy. Brak jest zatem podstaw, aby kwestionować nakład pracy pełnomocnika i na ocenę tę nie powinno mieć wpływu, że między stronami toczy się więcej tego typu spraw.

Wobec powyższego należało uznać, że obowiązek poniesienia kosztów umorzonego postępowania powinien obciążać odwołującego na zasadach ogólnych jako stronę przegrywającą sprawę. Zgodnie z przepisem § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.) w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego stawki minimalne za czynności radców prawnych wynoszą 60 zł. Sprawa o objęcie ubezpieczeniem społecznym jest bowiem bliższa rodzajowo sprawie o przyznanie świadczeń z takiego ubezpieczenia niż sprawie o zapłatę, wobec czego podstawę zasądzenia opłaty za czynności radcy prawnego powinny stanowić w niej minimalne stawki przewidziane w rozporządzeniu dla spraw z zakresu ubezpieczenia społecznego. Taką też kwotę należało zatem zasądzić na rzecz organu rentowego z tytułu kosztów zastępstwa procesowego. Żądanie ponad tę kwotę nie było natomiast uzasadnione i w tej części zażalenie podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. wobec częściowego tylko uwzględnienia zażalenia.